

THE WEED REGULATION BY MEANS OF SELECTED CROP SEQUENCES

Regulace plevelů vybranými sledy plodin

Václav KOHOUT, Josef SOUKUP
KOPRA AF ČZU

Souhrn, klíčová slova

Největší rozdíly v zaplevelení byly pozorovány u osevních sledů s odlišnými skupinami plodin. Ve sledu: ozimý ječmen, ozimá řepka, ozimá pšenice převládaly druhy: svízel přitula, mák vlčí, violka rolní, rozrazil perský. Největší výskyt rdesna blešního, merlíku bílého, laskavce ohnutého, ježatky kuří nohy byl v porostech cukrové řepy, brambor a kukuřice.

Osevní sledy, plevele, rozdíly zaplevelení.

Summary, keywords

The great differences in weed infestation were recorded in dependence of selected crop sequences. In investigated sequence of crop: winter barley, winter rape, winter wheat were most occurred species: Galium aparine, Papaver rhoeas, Viola arvensis, Veronica persica. The highest incidence of Polygonum lapathifolium, Chenopodium album, Amaranthus retroflexus, Echinochloa crus-galli were recorded in stands of sugar beet, potato and maize.

Crop sequence, weeds, difference of weeding.

Introduction - Úvod

I přes zvýšené používání speciálních herbicidů v jednotlivých plodinách, které se dobře vyrovnají s převládajícími plevele v porostech, můžeme pozorovat významný vliv používaných osevních sledů na rozšíření některých plevelných druhů na pozemcích. Jde především o druhy odolnější k běžně používaným herbicidům (Kohout, Soukup, 2001), vysemeněné plevele z druhotného zaplevelení porostů (Kohout, Jursík, Soukup, 2002) a zvl. pak druhy, které zůstávají na poli po sklizni plodin (ve slámě, chrástu, nebo jsou přímo rozptýleny sklizními stroji).

Methods - Metody

V rámci řešení výzkumných úkolů byl pracovníky katedry uskutečněn dlouhodobý průzkum zaplevelení pozemků s rozdílnými osevními sledy ve vybraných podnicích středních a východních Čech.

Results - discussion – Výsledky - diskuse

Ve sledech s převahou ozimých obilnin a ozimé řepky se uplatňují ve větším množství druhy, které vzházejí již na podzim, přes zimu, i zjara, tj. v době, kdy porosty plodin ještě příliš "nekonkurují". Mnohdy jde o plevele spodní porostové vrstvy, které mohou přes zimu podstatně zeslabit porosty: violka rolní, rozrazil perský, rozrazil břechťanolistý, kakost maličká, ptačinec žabinec, mák vlčí, heřmánkovec nevonný aj. K jejich účinné regulaci by bylo nutno využít podzimní aplikace dražších herbicidů s delšími reziduálními účinky v půdě. Mnohé z těchto plevelů jsou odolné k běžně používaným herbicidům, vzházejí často až po zeslábnutí herbicidních účinků v půdě a mnohdy i v meziporostním období.

V osevních sledech s převahou okopanin, zvl. cukrovky, se hromadně rozšiřují druhy, které postupně z půdní zásoby vzházejí po celou dobu vegetace: merlík bílý, laskavec ohnutý, rdesno blešník, ježatka kuří noha, tetlucha kozí pysk, bažanka roční aj. Naopak sledy na podzim zakládaných plodin výskyt těchto "okopaninových" druhů silně omezují (Tab. 1).

Tab. 1: Rozdíly ve výskytu *Echinochloa crus-galli* v cukrovce po různých osevních sledech (Volanice- 2001)

Osevní sled (1996 – 2001)	% výskytu
cukrovka - oz. pšenice - oz. ječmen - oz. řepka - oz. pšenice - cukrovka	22 %
cukrovka - oz. pšenice - jar. ječmen – cukrovka - oz. pšenice - cukrovka	100 %

Po rozboru příčin rostoucího letního zaplevelení a jeho omezování se ukázalo, že ani dlouze účinné herbicidy v půdě tuto situaci nemohou vyřešit. Plevle dozrají a vysemení a tuto skutečnost zesiluje ponechávání chrástu na poli. Bylo potvrzeno, že cílevědomé střídání více druhů plodin je základem regulace zaplevelení půd i v době hromadného využívání herbicidů.

References - Použitá literatura

- KOHOUT, V., SOUKUP, J.: Sborník referátů "Zamyšlení nad rostlinnou výrobou". ČZU Praha, 6.12.2000, s. 305-309, 2000.
KOHOUT, V., JURSIK, M., SOUKUP, J., 2002: Zeitschr.f.Pflkrank und Pflsch.S.eft XVIII, 493-498, 2002.

Řešeno v rámci grantu č. QD 1317 a výzkumného záměru MSM 412100002